

**KOKEMÄEN
KAUPUNGIN
KOTOUTTAMIS-
OHJELMA**

Kaupunginhallitus 11.06.2012

Kaupunginvaltuusto 10.09.2012

1. VIRANOMAISTEN TEHTÄVÄT MAAHANMUUTTAJIEN KOTOUTTAMISESSA JA KÄSITTEIDEN MÄÄRITTELY	3
1.1. Käsitteet.....	3
1.2. Kotouttamisohjelma.....	5
1.3. Alkukartoitus ja kotouttamissuunnitelma	6
2. PALVELUIDEN JÄRJESTÄMINEN	7
2.1. Palveluista tiedottaminen	7
2.2. Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut.....	7
2.3. Työvoimapalvelut	7
2.4. Varhaiskasvatus.....	8
2.5. Opetus	8
2.6. Tulkkaus- ja käännöspalvelut.....	9
3. KOTOUTTAMISEEN LIITTYVIÄ VIRANOMAISIA JA YHTEISTYÖTAHOJA	9
4. KOTOUTTAMISEN PAIKALLISET YHTEISTYÖTAHOT	11
4.1 Kokemäen kaupunki	11
4.2. TE-toimisto	13
4.3. Kansaneläkelaitos.....	13
4.4. Muut toimijat.....	14
5. KOTOUTTAMISOHJELMAN PÄIVITTÄMINEN.....	14

1. VIRANOMAISTEN TEHTÄVÄT MAAHANMUUTTAJIEN KOTOUTTAMISESSA JA KÄSITTEIDEN MÄÄRITTELY

Laki ja asetus maahanmuuttajien kotouttamisesta ja turvapaikanhakijoiden vastaanotosta astui voimaan 1.5.1999, laki 493/1999 ja asetus 511/1999. Lain tavoitteena on edistää maahanmuuttajien kotouttamista, tasa-arvoa ja valinnanvapautta toimenpiteillä, jotka tukevat yhteiskunnassa tarvittavien keskeisten tietojen ja taitojen saavuttamista.

Laki kotoutumisen edistämisestä uudistui ja se astui voimaan 1.9.2011. Lain tarkoituksena on tukea ja edistää kotoutumista ja maahanmuuttajan mahdollisuutta osallistua aktiivisesti suomalaisen yhteiskunnan toimintaan. Lain tarkoituksena on edistää tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta eri väestöryhmien kesken. Kunnalla on yleis- ja yhteensovittamisvastuu maahanmuuttajien kotoutumisen kehittämisestä, suunnittelusta ja seurannasta paikallistasolla. Lisäksi kunnan on huolehdittava siitä, että kunnan palvelut soveltuvat myös maahanmuuttajille.

Työvoima- ja elinkeinokeskuksen tehtävänä on asianomaisen ministeriön alaisena maahanmuuttajien yhteiskuntaan ja työelämään kotouttaminen ja turvapaikanhakijoiden vastaanoton suunnittelu, ohjaus, seuranta sekä muut erikseen määrätyt tehtävät. TE-toimisto yhdessä Elinkeino- liikenne- ja ympäristökeskuksen kanssa huolehtii työvoimapolitiittisten toimenpiteiden sekä työvoimapalvelujen järjestämisestä.

Tämä kotouttamisohjelma on laadittu laajassa yhteistyössä Kokemäen kaupungin eri hallintokuntien kesken. Kokemäellä kotouttamisasiosta vastaava moniammatillinen tiimi kutsutaan tarvittaessa koolle nopeallakin aikataululla.

1.1. Käsitteet

Kiintiöpakolainen = Kiintiöpakolainen on henkilö, jonka Suomi on vastaanottanut vuosittaisen pakolaiskiintiön puitteissa (resettlement programme).

Kotoutuminen, kotouttaminen = Kotoutumisella ja integroitumisella tarkoitetaan samaa asiaa eli maahanmuuttajan yksilöllistä kehitystä, jonka tavoitteena on hänen osallistumisensa työelämään ja yhteiskunnan toimintaan samalla omaa kieltään ja kulttuuriaan säilyttäen. Sen sijaan kotouttamisella viitataan viranomaisten järjestämiin kotoutumista edistäviin ja tukeviin toimenpiteisiin, voimavaroihin ja palveluihin. Maahanmuuttajien kotoutumista koskeva laki on ollut voimassa vuodesta 1999 lähtien. Työttömänä työnhakijana oleva maahanmuuttaja on kolmen vuoden ajan maahantulostaan työvoimatoimiston kotouttamispalvelujen piirissä. Maahanmuuttajalle laaditaan kotouttamissuunnitelma, jonka tavoite on vahvistaa hänen kielitaitoaan, osaamistaan ja työelämävalmiuksiaan.

Maahanmuuttaja, maahanmuuttajataustainen henkilö = Ulkomailta toiseen maahan pysyvässä asumistarkoituksessa muuttava henkilö, joka ei ole Suomen kansalainen. Maahanmuuttaja on yleiskäsite, jota käytetään kuvaamaan kaikkia maahan muuttaneita henkilöitä kuten pakolaisia, turvapaikanhakijoita, siirtolaisia ja paluumuuttajia. Toisinaan puhutaan myös ulkomaalaisista, uussuomalaisista ja etnisistä vähemmistöistä, joka tosin sisältää myös muut etniset vähemmistöt kuten saamelaiset ja romanit.

Monikulttuurisuus = Eri kulttuurisia ja kielellisiä taustoja edustavien ryhmien tasa-arvoinen rinnakkaiselo. Viime aikoina ovat yleistyneet myös käsitteet monimuotoisuus ja moniarvoisuus, jotka viittaavat ihmisten erilaisuuden huomioimiseen laajemmin. Monikulttuurisuus- ja moniarvoisuusajattelun lähtökohta on, että vaikka ihmiset ovat erilaisia, he ovat yhdenvertaisia suhteessa toisiinsa.

Pakolainen = Henkilö, joka nauttii kansainvälistä suojelua oman kotimaansa ulkopuolella. Hänelle on voitu myöntää turvapaikka esimerkiksi YK:n pakolaisten oikeusasemaa koskevan yleissopimuksen perusteella siksi, että hänellä on perusteltua aihetta pelätä joutuvansa kotimaassaan vainotuksi rodun, uskonnon, kansallisuuden, tiettyyn yhteiskunnalliseen ryhmään kuulumisen, tai poliittisen mielipiteen johdosta. Pakolaisaseman saa henkilö, jolle jokin valtio antaa turvapaikan tai jonka YK:n pakolaisasiain päävaltuutetun virasto UNHCR toteaa olevan pakolainen.

Paluumuuttaja = Ulkomailta Suomeen muuttava ulkosuomalainen, joka on asunut pitemmän tai lyhyemmän ajanjakson Suomen rajojen ulkopuolella ja palaa takaisin Suomeen. Suomessa paluumuuttaja -käsitettä käytetään entisistä ja nykyisistä Suomen kansalaisista sekä entisen Neuvostoliiton alueelta peräisin olevista henkilöistä eli inkerinsuomalaisista, joilla on suomalainen syntyperä.

Siirtolainen = Henkilö, joka lähtee tai pakenee kotipaikaltaan lähteäkseen uusiin paikkoihin – yleensä ulkomaille – etsimään mahdollisuuksia tai turvallisempia tai parempia tulevaisuudennäkymiä. Muuttaminen voi olla vapaaehtoista tai vastentahtoista, mutta yleensä se on yhdistelmä joka pitää sisällään valintoja ja rajoitteita. (Punaisen Ristin ja Puolikuun liiton käyttämä käsite)

Siirtotyöläisiä ovat ne, jotka muuttavat työn vuoksi tilapäisesti asumaan toiseen maahan. Lyhyellä työkomennuksella olevia tai lyhytaikaiseen kausityöhön (esimerkiksi marjanpoimijat) tulevia ulkomaalaisia ei tilastoissa lueta maahanmuuttajiin. (väestöliiton määritelmä 30.1.2012; http://www.vaestoliitto.fi/tieto_ja_tutkimus/tietoa_ja_linkkeja/tilastotietoa/maahanmuuttajat/)

Syrjintä = Tilanteet ja prosessit, joissa henkilö joutuu tai asetetaan muita huonompaan asemaan esimerkiksi etnisen alkuperänsä, sukupuolensa, ikänsä, uskontonsa, vammansa, seksuaalisen suuntautumisensa tai sukupuoli-identiteettinsä vuoksi. Syrjintä ei perustu siihen millaisia ihmiset todella ovat, vaan siihen, mitä mielikuvia ja ennakko-oletuksia heihin liitetään. Syrjinnässä on kyse poissulkemisesta, ja siihen liittyy viesti syrjityn erilaisuudesta ja huonompiarvoisuudesta.

Turvapaikanhakija = Henkilö, joka anoo kansainvälistä suojelua ja oleskeluoikeutta vieraasta maasta. Turvapaikkahakemus tehdään heti maahan tultaessa tai mahdollisimman pian maahantulon jälkeen.

1.2. Kotouttamisohjelma

Laki kotouttamisen edistämisestä (2010, 6 §) edellyttää kotouttamista edistäviä toimenpiteitä järjestettävänä osana kunnallisia peruspalveluja. Se edellyttää (32§) että kunnassa on voimassa oleva kotouttamisohjelma, joka hyväksytään kunnanvaltuustossa ja jota tarkistetaan vähintään kerran neljässä vuodessa. Ohjelma on edellytyksenä myös kuntakorvausten maksamiselle.

Kunnan tehtävänä on laatia kotouttamisohjelma, joka sisältää suunnitelman tavoitteista, toimenpiteistä, voimavaroista ja yhteistyöstä maahanmuuttajien kotouttamisessa. Kaupungin kotouttamisohjelman tarkoituksena on asukkaiden tasa-arvon edistäminen, esimerkiksi opiskelumahdollisuuksien edistäminen ja asuinpaikkaan sopeutumisen edistäminen.

Myös tarve kotouttamisohjelmaan on kasvussa, sillä maahanmuuttajia asuu Suomessa ja Satakunnassa entistä enemmän. Myös Kokemäellä maahanmuuttajien lukumäärissä on ollut pientä kasvua. Kokemäellä asuu yli 120 ulkomaan kansalaista ja lisäksi yli 130 muuta kuin suomea, ruotsia tai saamea äidinkielenään puhuvia Suomen kansalaisia. Vieraskielisiä on Satakunnassa jo noin 3600.

Suomen vastaanottamia pakolaisia oli vuonna 2010 yhteensä noin 3200, joista Satakunnassa 15. Kaiken kaikkiaan Satakunnassa oli pakolaisia vuosina 2000 – 2010 yhteensä 115. Kokemäki on vastaanottanut muutamia pakolaisia vuonna 2007. Kokemäki on valmis lähivuosina vastaanottamaan myös muutamia pakolaisia; keskustelua on ollut esimerkiksi parista pakolaisperheestä. Parhaillaan on aluillaan Kokemäen joen verran kaupunkien yhteinen pakolaisten vastaanoton suunnitelma.

Kotouttamisen tavoitteet Kokemäellä:

- varmistaa riittävät tiedot ja taidot toimimiseen Suomessa,
- edesauttaa työmarkkina-asemaa ja kouluttautumista,
- edesauttaa osallisuutta yhteisössä ja julkisessa päätöksenteossa,
- edistää kotouttamispolitiikan periaatteiden asemaa yhteisössä.

Kotoutuminen on yksilöllinen prosessi, johon maahanmuuttajat osallistuvat ja liittyvät sitä kautta yhteiskunnan taloudelliseen, poliittiseen ja sosiaaliseen elämään. Kotoutumisprosessit vaikuttavat myös maahanmuuttajan koko perheeseen. Kotoutumisprosessit voivat olla hyvin erilaisia riippuen mm. maahanmuuton taustasta. Huomattavaa on, että tuen ja ohjauksen tarve etenkin kotoutumisen alkuvaiheessa on suuri mm. kielestä ja kulttuurista johtuen. Fyysisten perustarpeiden lisäksi yhteisöön kuuluminen ja sosiaalinen tuki ovat merkittävässä roolissa.

Maahanmuuttajia tulee Satakuntaan kovin erilaisista syistä ja erilaisin taustoin ja sen vuoksi palvelujen tarvekin on kovin kirjavaa. Esimerkiksi jo pelkästään työperusteisessa maahanmuutossa on etuuksien ja palvelujen osalta kirjavuutta. Mikäli työntekijä muuttaa Suomeen EU-alueelta ja jos työskentely jatkuu alle 4 kk, työntekijä ei pääse Suomen sosiaaliturvan piiri. Mikäli työntekijä muuttaa Suomeen kolmansista maista, EU-alueen ulkopuolelta, on työntekijä oikeutettu kaikkiin julkisiin peruspalveluihin, mikäli työntekijällä on jatkuva oleskelulupa (nk. A-status). Tilapäisellä oleskeluluvalla alle 4 kuukauden osalta ei oikeutta esimerkiksi sosiaalipalveluihin synny, mutta alle 2-vuoden osalta rajoitetusti oikeus joihinkin sosiaalipalveluihin syntyy. Tarkempaa tietoa mm. oleskeluluvista, viisumeista ja kansalaisuuden hakemisesta saa esimerkiksi osoitteesta: <http://www.infopankki.fi>.

1.3. Alkukartoitus ja kotouttamissuunnitelma

Alkukartoituksia järjestetään pääsääntöisesti Kokemäelle, ellei asiakkaan etu tai toiveet johda muihin ratkaisuihin. Alkukartoitus voi johtaa kotouttamissuunnitelmaan, joka tehdään tarpeen mukaisesti joka kaupungissa tai sovittavan työnjaon mukaisesti.

Maahanmuuttajalle tehtävä alkukartoitus on lähtökohta yksilöllisten kotouttamispalvelujen tarjoamiselle. Kotoutumisen edistämisestä annetun lain 10 §:n 3 momentin mukaan alkukartoituksen perusteella TE-toimisto tai kunta arvioi, onko maahanmuuttajalla tarvetta kotouttamissuunnitelman laatimiseen. Kotouttamissuunnitelman tarvetta arvioitaessa kiinnitetään erityisesti huomiota siihen, tarvitseeko maahanmuuttaja toimenpiteitä kotoutumisensa tueksi.

Kotouttamisen alkukartoituksen tekeminen käynnistyy, kun henkilö, joka haluaa kotouttamiseen liittyviä palveluita tai viranomainen hänen puolestaan varaa ajan tai sosiaaliviranomaiset saavat tiedon maahanmuuttajan saapumisesta kuntaan (esim. TE-toimiston, Väestörekisterin tai toisen kunnan kautta).

Alkukartoitustapaamisessa ammattihenkilöstö ja maahanmuuttaja:

- Arvioivat yhdessä ja selvittävät millaisia palvelun tarpeita maahanmuuttajalla on.

Selvitettäviä tietoja ovat mm. tiedot elämäntilanteesta, perhetilanteesta, osaaminen, harrastukset, voimavarat, kielitaito sekä koulutus- ja työhistoria.

- Mikäli tilanne on akuutti, häntä autetaan asunnon etsimisessä ja toimeentulon turvaamisessa.

Toimeentulotukena nk. alkuavustus, mikäli tukien saamien edellytykset täyttyvät.

Kotouttamiseen liittyvien palvelujen suunnitteleminen voi alkaa, kun asiakkuuden edellytykset on arvioitu. Kotouttamissuunnitelmassa pyritään täsmentämään asiakkaan tilanne ja määrittelemään mitä palveluja hän tarvitsee. Alkukartoitustietojen lisäksi tarpeellisia tietoja ovat mm. sosiaaliset suhteet, sopeutuminen, kielikoulutus ja kotouttamisen tavoitteet. Lisäksi suunnitelmaan on kirjattava tietoa asiakkaan terveydentilasta ja kuntoutustarpeista. Kotouttamissuunnitelmaa seurataan ja päivitetään. Henkilökohtainen kotouttamissuunnitelma on vastavuoroinen. Maahanmuuttaja hankkii sen avulla aktiivisesti tarvittavia tietoja ja taitoja.

Oikeus kotouttamissuunnitelmaan kestää kolme vuotta maahanmuuttajan ensimmäisen kotikunnan väestörekisterijärjestelmään merkitsemisestä. Aikaa voidaan pidentää pari vuotta, jos se on tarpeen esimerkiksi luku- ja kirjoitustaidon oppimista varten tai muusta perustellusta syystä.

Maahanmuuttajalla, joka ilmoittautuu työttömäksi työnhakijaksi tai hakee toimeentulotukea, on oikeus yhteistyössä kunnan ja työvoimatoimiston kanssa laadittavaan kotouttamissuunnitelmaan, jonka kestosta, muuttumisesta ja keskeytyneen suunnitelman jatkamisesta sovitaan kunnan, työvoimatoimiston ja maahanmuuttajan kesken.

Kotouttamissuunnitelma on laadittava viimeistään silloin, kun asiakkaan työttömyys tai toimeentulotuen saaminen on kestänyt viisi kuukautta. Kotouttamissuunnitelmassa sovitaan toimenpiteistä, jotka tukevat maahanmuuttajaa ja hänen perhettään yhteiskunnassa ja työelämässä tarvittavien tietojen ja taitojen hankkimisessa.

TE-toimisto ja ELY-keskus vastaavat työvoimapolitiittisten toimenpiteiden ja työvoimapalveluiden järjestämisestä. Kotouttamissuunnitelman aikainen toimeentulo turvataan kotoutumistuella, joka

muodostetaan työmarkkinatuesta ja/tai toimeentulotuesta. Työmarkkinatukena maksettavan kotoutumistuen maksaa Kansaneläkelaitos.

2. PALVELUIDEN JÄRJESTÄMINEN

2.1. Palveluista tiedottaminen

Kaupungin kaikki palvelut ovat myös maahanmuuttajien käytettävissä. Tietoja kaupungin tarjoamista palveluista saa eri toimipisteistä ja internetistä kaupungin kotisivuilta osoitteesta www.kokemaki.fi. Maahanmuuttaja voi Kokemäelle tullessaan olla ensimmäiseksi yhteydessä maahanmuuttotyön vastuuhenkilöön.

2.2. Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut

Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut järjestetään saman sisältöisinä ja laajuisina kuin muille kunnan asukkaille ottaen huomioon, mitä laissa maahanmuuttajien kotouttamisesta ja turvapaikanhakijoiden vastaanotosta säädetään kunnan tehtävistä ja maahanmuuttajien oikeudesta kotouttamissuunnitelmaan ja kotoutumistukeen. Maahanmuuttajat ovat myös asumisen osalta samassa asemassa kuin muukin väestö; maahanmuuttajille ei ole erikseen varattuja vuokra-asuntoja Kokemäellä.

Toimeentulotuen tarpeen arvioinnin kannalta ratkaisevia seikkoja ovat kunnassa oleskelun pysyvyys ja muut tapauskohtaisesti arvioitavat olosuhteet. EU/ETA-valtioiden kansalaisilla on oikeus oleskella maassa kolme kuukautta ilman oleskelulupaa. Tänä aikana he ovat toimeentulotuen kannalta pääasiassa samassa asemassa kuin turisti¹.

Maahanmuuttajille laaditaan yhdessä heidän kanssaan yksilölliset hoito- ja palvelusuunnitelmat. Niissä huomioidaan maahanmuuttajan tarvitsema erityistuki kuten esimerkiksi mahdollisen kriisityön tarve, mielenterveyspalvelujen tarve tai taloudellisen tuen tarve. Perusterveydenhuollon palveluista vastaa Keski-Satakunnan terveydenhuollon kuntayhtymä, jolla on terveysasema Kokemäellä. Erikoissairaanhoidon osalta Kokemäki kuuluu Satakunnan sairaanhoitopiiriin.

Kotouttamissuunnitelman laatimisesta vastaa kunnan sosiaalitoimi ja/tai työvoimaviranomainen. Suunnitelman tekemisestä sovitaan työvoimatoimiston kanssa tapauskohtaisesti, niiden maahanmuuttajien osalta, jotka ovat työmarkkinoiden piirissä ja työkykyisiä. Sosiaalitoimi on mukana myös koulussa tehtävissä maahanmuutto-oppilaiden alkukartoituksessa. Sosiaalitoimi tekee myös kaupungin maahanmuuttotyön vastuuhenkilön kanssa kotouttamissuunnitelmat tarvittaessa myös työelämän ulkopuolella oleville maahanmuuttajille. Tällaisia maahanmuuttajia ovat esimerkiksi nuoret, kotiaidit tai vanhukset.

2.3. Työvoimapalvelut

TE-toimisto tarjoaa maahanmuuttajille samoja työvoimapalveluja kuin suomalaisillekin työnhakijoille. TE-toimisto vastaa asiakkaidensa osalta kotoutettavien työvoimapalveluista.

¹ Rahapulaan joutuneen turistin tulee mahdollisimman pikaisesti palata asuinmaahansa, vaikka hänen viisuminsa olisi vielä voimassa. Näin ollen on katsottava, että toimeentulotuen tarve laajimmillaankin rajoittuu vain kotimatkakustannuksiin sekä niihin ruokailu- ja muihin välttämättömiin kustannuksiin, jotka syntyvät ennen kuin turisti kohtuudella ennättää palata asuinmaahansa.

TE-toimisto käynnistää alkukartoituksen maahanmuuttajalle, joka on työtön ja rekisteröity työnhakijaksi. TE-toimisto voi käynnistää alkukartoituksen myös sitä pyytäneelle muulle maahanmuuttajalle, jos hänen arvioidaan sitä tarvitsevan. Alkukartoituksen käynnistäminen on tällöin aina viranomaisen harkinnassa. Alkukartoituksessa arvioidaan alustavasti maahanmuuttajan työllistymis-, opiskelu- ja muut kotoutumisvalmiudet sekä kielikoulutuksen ja muiden kotoutumista edistävien toimenpiteiden ja palveluiden tarpeet. Alkukartoituksen perusteella arvioidaan, tarvitseeko maahanmuuttaja kotouttamissuunnitelman.

Kotouttamissuunnitelma on maahanmuuttajan yksilöllinen suunnitelma toimenpiteistä ja palveluista hankkia riittävä suomen-, tai ruotsinkielen taito sekä muita yhteiskunnassa ja työelämässä tarvittavia tietoja ja taitoja. Kunta, TE-toimisto ja maahanmuuttaja laativat kotouttamissuunnitelman pääsääntöisesti yhdessä. TE-toimisto järjestää oppivelvollisuusiän ylittäneelle maahanmuuttajalle kotouttamiskoulutusta joko työvoimapoliittisena aikuiskoulutuksena tai omaehtoisena koulutuksena.

2.4. Varhaiskasvatus

Varhaiskasvatus tarjoaa alle kouluikäiselle lapselle koko- tai osapäivähoitoa perhepäivähoidossa, hoitajan omassa kodissa, ryhmäperhepäivähoitokodissa tai päiväkodeissa.

6- vuotiaille lapsille järjestetään maksutonta esiopetusta kouluilla. Esioppilaiden päivähoito järjestetään kouluilla erillisissä päivähoitoryhmissä tai yhteistyössä koululaisten iltapäivätoiminnan kanssa.

Maahanmuuttajan lapsi sijoitetaan päiväkoteihin tai perhepäivähoitoon. Laadukas varhaiskasvatus sekä mahdollisuus saada ohjausta ja tukea kasvuun ja oppimiseen on jokaisen lapsen oikeus. Lapsen kehitykseen, kasvuun ja oppimiseen liittyvissä pulmissa tuen tarve arvioidaan yhdessä huoltajien ja varhaiskasvatushenkilöstön kanssa kasvatuskumppanuutta toteuttaen. Varhaiskasvatuksen erityisopettaja konsultoi henkilökuntaa ja päiväkodeissa lapsen arjen sujumista helpottaa ryhmäavustajan apu ja tuki.

Yhteistyötä tehdään varhaiskasvatusyksikköjen, lastenneuvolan opetustoimen, kunnan erityisopetuksen, sosiaalityöntekijöiden ja perhetyöntekijän kanssa. Moniammatillisen yhteistyön tavoitteena on rakentaa tukiverkosto lapsen kasvun ja oppimisen tueksi.

Lapsi vanhempiensa kanssa tutustuu päivähoitopaikkaan ennen hoitosuhteen alkua, jolloin myös henkilöstöllä on mahdollisuus saada tietoa lapsesta ja hänen perheestään. Tällöin myös maahanmuuttajien lapsen tarvitsema tuen tarve tulee huomioiduksi. Palvelusopimus laaditaan ennen hoidon aloittamista. Sopimus sisältää oleelliset asiat, jotka vaikuttavat lapsen hoitokäytäntöihin.

Lapsen varhaiskasvatussuunnitelma laaditaan noin kaksi kuukautta hoidon aloittamisen jälkeen. Varhaiskasvatussuunnitelma pohjautuu henkilöstön ja vanhempien yhteiseen keskusteluun, jossa kartoitetaan lapsen vahvuudet ja kehittämistarpeet. Lapselle laaditaan henkilökohtainen S2-opetussuunnitelma (suomi toisena kielenä) varhaiskasvatussuunnitelman liitteeksi. Suunnitelmaa seurataan säännöllisesti ja tavoitteet asetetaan realistisesti. Vanhemmilla on mahdollisuus vaikuttaa sen sisältöön, seurantaan, kehittämiseen ja arviointiin, jota tapahtuu toimikauden aikana.

Varhaiskasvatushenkilöstöllä on ammatillinen tieto ja osaaminen sekä vastuu kasvatuskumppanuuden ja tasavertaisen yhteistyön toteuttamisesta.

2.5. Opetus

Peruskoulua ja lukiota koskeva lainsäädäntö takaavat maahanmuuttajaoppilaille opetuksen ja tiettyjä erityisjärjestelyjä. Perusopetuslain 1 §:n mukaan perusopetuksen yhteydessä voidaan järjestää

maahanmuuttajille perusopetukseen valmistavaa opetusta. Perusopetuslain 9 §:n mukaan valmistavan opetuksen laajuus vastaa puolen vuoden oppimäärää. Valmistavan opetuksen tavoitteena on edistää tasapainoista kehitystä ja integroitumista suomalaiseen yhteiskuntaan sekä edistää heidän oman äidinkielen hallintaa ja kulttuurin tuntemusta. Perusopetuslain 16 §:n mukaan opinnoissa tilapäisesti jälkeen jääneille oppilaille sekä oppilaille joilla on esimerkiksi oman opetuskielensä poikkeavan äidinkielenä takia vaikea seurata opetusta tulee antaa tukiopetusta.

Tarvittaessa laaditaan maahanmuuttajien perusopetussuunnitelma, joka sisältää suomen kielen opiskelua ja siihen sisältyen Suomen maantietoa, luonnontietoa, historiaa, yhteiskuntaoppia ja kulttuuria sekä myös matematiikkaa, fysiikkaa ja kemiaa niin, että toisen asteen jatko-opinnoissa tarvittava peruskäsitteistö suomeksi tulee jatko-opintojen/työelämän edellyttämään hallintaan. Maahanmuuttajien henkilökohtaiseen kotouttamissuunnitelmaan voidaan sisällyttää työvoimakoulutuksena järjestetyn maahanmuuttajakoulutuksen ohella myös muuta työvoimakoulutusta. Kokemäen yhteiskoulussa ja lukiossa uusille maahanmuuttajaoppilaille tehdään koulun maahanmuuttaja-koordinaattorin johdolla kouluelämän tarkoituksia varten alkukartoitus, joka palvelee myös koko perhettä.

2.6. Tulkkaus- ja käännöspalvelut

Tulkkaus- ja käännöspalvelut ovat suomea tai ruotsia taitamattomille maahanmuuttajille edellytyksenä suomalaiseen yhteiskuntaan kotoutumisessa, palveluiden tasa-arvoisessa käyttämisessä ja viranomaisten kanssa asioimisessa. Viranomaisilla on velvollisuus järjestää ammattitaitoinen tulkki paikalle viranomaisen aloitteesta sovittuun tapaamiseen, jossa asiakkaan kielitaidon puute sitä vaatii (hallintolaki 434/2003, kielilaki 423/2003). Tulkkaus voidaan hoitaa myös etä- tai puhelinpalveluna.

Viranomaiset voivat tilata tulkkaus- ja käännöspalveluja mm. Turun seudun alueelliselta tulkkikeskukselta. Palvelujen maksullisuus sekä maksullisten palvelujen korvaaminen valtion varoista riippuvat siitä, täyttävätkö tilaava viranomainen ja asiakas valtioneuvoston päätöksessä määritellyt edellytykset.

3. KOTOUTTAMISEEN LIITTYVIÄ VIRANOMAISIA JA YHTEISTYÖTAHOJA

Kaupunki ylläpitää nettisivuillaan kohdassa www.kokemaki.fi sivuja suomeksi ja englanniksi. Sivuilta saa tietoa myös esimerkiksi venäjän kielellä. Näillä sivuilla luetellaan viranomaistahot sekä Kokemäen kaupungin keskeisten yhteistyökumppaneiden yhteystiedot ja muita hyödyllisiä linkkejä.

Keskeisiä viranomaistahoja, joihin maahanmuuttajan tulee ottaa yhteyttä esimerkiksi henkilötunnuksen ja oleskeluluvan saamiseksi ovat esimerkiksi maistraatti, poliisi ja kansaneläkelaitos (KELA).

Maistraattiin ilmoitaudutaan kuntaan muuttamisen yhteydessä, jolloin henkilöstä välittyvät tiedot väestötietojärjestelmään. Maistraatin välityksellä saa esimerkiksi tarvittaessa henkilötunnuksen Suomessa tilapäisesti työskenneltäessä. Maistraatin lähin toimipiste on Huittisissa.

Poliisi myöntää oleskelulupia ja henkilökortteja. Satakunnan poliisilaitoksen poliisiasema sijaitsee Kokemäellä (osoitteessa: Tulkkilantie 8). Kokemäen poliisiaseman palvelupäivystys palvelee asiakkaita arkisin kello 8-16.15.

KELA hoitaa Suomessa asuvien perusturvaa eri elämäntilanteissa (esimerkiksi eläkkeitä, lapsilisiä, yleistä asumistukea, äitiysavustuksia). Kokemäellä sijaitsee Kelan toimipiste.

Eräs keskeinen yhteistyöjärjestö on myös **Punainen Risti**. Punaisen Ristin Kokemäen osasto järjestää mm. ystäväkamari toimintaa ja erilaisia kerhoja.

Myös **Kokemäen Seurakunta** järjestää erilaisia kerhoja ja keskustelupiirejä, joihin myös Kokemäen maahanmuuttajat ovat tervetulleita.

Kokemäki on mukana myös monessa hankkeissa; esimerkiksi VOIMA-hankkeessa (maahanmuuttajat Satakunnan voimavarana). Hankkeen rahoittajana on Satakunnan ELY-keskus. VOIMA-hanke tekee yhteistyötä Satakunnan eri kuntien sekä esimerkiksi Satakunnan monikulttuuriyhdistyksen, Punaisen Ristin ja eri vastaanottokeskusten kanssa. Hankkeen toteuttaa Satakunnan aikuiskoulutuskeskuksen Huittisten yksikkö.

Kokemäellä on paljon myös erilaisia liikuntajärjestöjä, joiden kautta voi harrastaa esimerkiksi jalkapalloa tai pesäpalloa. Kokemäen kaupungin vapaa-aikapuolelta saa yksityiskohtaisempaa tietoa Kokemäellä toimivista yhdistyksistä ja järjestöistä.

4. KOTOUTTAMISEN PAIKALLISET YHTEISTYÖTAHOT

4.1 Kokemäen kaupunki

postiosoite PL 27, 32801 Kokemäki
käyntiosoite Tulkkilantie 2, 32800 Kokemäki
[kokemaki\(a\)kokemaki.fi](mailto:kokemaki(a)kokemaki.fi)

Puhelinvaihte 040 4886 111
Fax (02) 5464 887

sähköposti etunimi.sukunimi

Perusturvaosasto

käyntiosoite	Tulkkilantie 2, 32800 KOKEMÄKI
postiosoite	PL 27, 32801 KOKEMÄKI
puhelin	040 4886 232
fax	(02) 5464 886

Sosiaalityö

Sosiaalitoimisto, Tulkkilantie 2, 32800 KOKEMÄKI
Sosiaalityöntekijät puh. 040 4886 232
Sosiaalipäivystys puh. 112

Kotipalvelu

Kotihoitotoimisto, Palvelukeskus Henrikinhovi, Iltarusko 1, 32800 KOKEMÄKI
Kotipalveluohjaaja, puh. 040 488 6229

Terveysthuolto

Keski-Satakunnan terveydenhuollon kuntayhtymä
Kokemäen terveysasema
Tulkkilantie 4
32800 KOKEMÄKI
puh. (02) 6773 111

Kauvatsan terveysasema
Yttiläntie 220
32920 Kauvatsa
puh. (02) 6773 111

Harjavallan pääterveysasema
Koulukatu 2
29200 Harjavalta
puh. (02) 6773 111

Sivistysosasto

Käyntiosoite: Tulkkilantie 2, 32800 KOKEMÄKI (1.
kerros)

Postiosoite: PL 27, 32801 KOKEMÄKI

Puhelinnumer 040 488 6141

o

Sähköposti: [etunimi.sukunimi\(a\)kokemaki.fi](mailto:etunimi.sukunimi(a)kokemaki.fi)

Sivistysjohtaja Leena Aalto-Setälä
Puh. 040 488 6140

Toimistosihteeri Sari Mäkinen
Puh. 040 488 6141

Varhaiskasvatus

Käyntiosoite: Tulkkilantie 2, 32800 KOKEMÄKI

Postiosoite: PL 27, 32801 KOKEMÄKI

Sähköposti: [etunimi.sukunimi\(a\)kokemaki.fi](mailto:etunimi.sukunimi(a)kokemaki.fi)

Varhaiskasvatusjohtajana toimii Riitta Hanhilahti, puh. 040 4886 227.

Päivähoitosihteeri Heli Kaija, puh. 040 4886 230.

Vapaa-aika, kulttuuri- liikunta- ja nuorisasiat

Käyntiosoite: Tulkkilantie 2, 32800 KOKEMÄKI

Postiosoite: PL 27, 32801 KOKEMÄKI

Sähköposti: [etunimi.sukunimi\(a\)kokemaki.fi](mailto:etunimi.sukunimi(a)kokemaki.fi)

Vapaa-aikatoimenjohtaja, puh. 040 4886 172.

Vapaa-aikasihteeri, puh. 040 4886 173.

Kokemäen kaupunginkirjasto

Käyntiosoite: Haapionkatu 13, 32800 KOKEMÄKI
Avoinna: ma-ti ja to-pe kello 11-19.00,
ke kello 10-19.00, la kello 10-14.00

Neuvonta, uusinnat, aineistokyselyt, puh. 040 4886175.

4.2. TE-toimisto

TE-toimiston yksiköjä on Eurassa, Harjavallassa ja Huittisissa. Kaikki toimistot ovat avoinna maanantaista perjantaihin kello 9.00 – 15.45.

Eura

Käyntiosoite: Satakunnankatu 12
Postiosoite: Kaakkois-Satakunnan työ- ja elinkeinotoimisto, PL 50, 27511 EURA
Puh. 010 60 43709
Faksi: 010 60 43719

Harjavalta

Käyntiosoite: Harjavallankatu 6
Postiosoite: Kaakkois-Satakunnan työ- ja elinkeinotoimisto, PL 20, 29201 HARJAVALTA
Puh. 010 60 43720
Faksi: 010 60 43734

Huittinen

Käyntiosoite: Lauttakylänkatu 1
Postiosoite: Kaakkois-Satakunnan työ- ja elinkeinotoimisto, PL 48, 32701 HUITTINEN
Puh. 010 60 43770
Faksi: 010 60 43771

4.3. Kansaneläkelaitos

-Asumistuki, kotoutumistuen maksaminen.

Kokemäen toimisto
Tulkkilantie 26
PL 30
32801 KOKEMÄKI
puh. 020 635 8680

Avoinna:
Torstaisin kello 9.00 – 12.00 ja 13.00 – 16.00
sekä
Perjantaisin kello 9.00 – 12.00 ja 13.00 – 16.00

4.4. Muut toimijat

Punaisen Ristin Kokemäen osasto
Ystäväkamari
Tulkkilantie 15
32 800 KOKEMÄKI

Avoinna maanantaista perjantaihin kello 9.00 – 16.00.

Kokemäen Seurakunta
Kirkkoherranvirasto,
Kakkulaistentie 2
32 800 KOKEMÄKI

puh. 044 754 6000

Avoinna maanantaista perjantaihin kello 9.00 – 12.00.

5. KOTOUTTAMISOHJELMAN PÄIVITTÄMINEN

Kotouttamisohjelma hyväksytään valtuustossa ja tarkistetaan vähintään kerran neljässä vuodessa.
